2025/2040

23.10.2025 г.

РЕШЕНИЕ (ОВППС) 2025/2040 НА СЪВЕТА

от 23 октомври 2025 година

за изменение на Решение 2012/642/ОВППС относно ограничителни мерки с оглед на положението в Беларус и участието на Беларус в руската агресия срещу Украйна

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за Европейския съюз, и по-специално член 29 от него,

като взе предвид предложението на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност,

като има предвид, че,

(1) На 15 октомври 2012 г. Съветът прие Решение 2012/642/ОВППС ([1]).

(2) На 24 февруари 2022 г. президентът на Руската федерация обяви военна операция в Украйна и руските въоръжени сили започнаха нападение срещу Украйна, включително от територията на Беларус. Това нападение представлява грубо нарушение на териториалната цялост, суверенитета и независимостта на Украйна.

(3) В заключенията си от 19 февруари 2024 г. Съветът категорично осъди продължаващата подкрепа, предоставяна от беларуския режим за агресивната война на Русия срещу Украйна, и призова Беларус да се въздържа от такива действия и да спазва международните си задължения.

(4) Предвид сериозността на положението и в отговор на продължаващото участие на Беларус в руската агресия срещу Украйна е целесъобразно да се въведат допълнителни ограничителни мерки.

(5) По-специално, целесъобразно е да бъде разширен списъкът на изделията, които биха могли да допринесат за военния и технологичния напредък на Беларус или за развитието на сектора на отбраната и сигурността на Беларус, като се добавят изделия, използвани от Русия за агресивната ѝ война срещу Украйна, и изделия, които допринасят за разработването или производството на военните системи на Беларус, включително електронни компоненти, далекомери, допълнителни химикали, използвани при приготвянето на горива, и допълнителни метали, оксиди и сплави, използвани в производството на военни системи.

(6) Целесъобразно е също да се разшири списъкът на стоките, за които се прилага ограничение на износа и които биха могли да допринесат за укрепването на беларуския промишлен капацитет, като например соли и руди, изделия от каучук, тръби, гуми, мелнични камъни и строителни материали.

(7) Освен това е уместно да се наложат допълнителни ограничения върху предоставянето на Република Беларус, на нейното правителство, нейните публични органи, корпорации или агенции или физически или юридически лица, образувания или органи, действащи от тяхно име или по тяхно указание, на софтуер с определени форми на употреба в банковия и финансовия сектор и на услуги, които допринасят за укрепване на технологичния капацитет на Беларус, а именно предоставянето на определени търговски космически услуги, определени услуги в областта на изкуствения интелект и услуги във връзка с високопроизводителни изчислителни технологии и квантови изчислителни технологии. Освен това е уместно да се разшири обхвата на настоящите ограничения, за да се включат не само техническите изпитвания и анализи, класифицирани в клас 8676 от Централната класификация на продуктите, изготвена от Статистическата служба на Организацията на обединените нации (Statistical Papers, Series M, № 77, CPC prov., 1991 г.), но и други услуги, които формират група 867 от Централната класификация на продуктите. Въпросните услуги включват по-специално, както са класифицирани в клас 8675, следните свързани с инженерингова дейност научни и технически консултантски услуги: геоложки, геофизични и други научни проучвания, подземни геоложки проучвания, топографо-геодезични измервания и заснемания и картографски услуги.

([1]) Решение 2012/642/ОВППС на Съвета от 15 октомври 2012 г. относно ограничителни мерки с оглед на положението в Беларус и участието на Беларус в руската агресия срещу Украйна (ОВ L 285, 17.10.2012 г., стр. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2012/642/oj).

(8) С оглед на продължаващата агресивна война на Русия срещу Украйна, в която участва и Беларус, всяко по-нататъшно предоставяне на услуги на Република Беларус, на нейното правителство, нейните публични органи, корпорации или агенции следва да бъде подложено на предварителна оценка от компетентен орган с цел да се намали рискът от предоставяне на услуга, допринасяща за военния, технологичния или промишления капацитет на Беларус. Поради това е уместно да се въведе изискване за предварително разрешение от компетентния орган за всички услуги, предоставяни на Република Беларус, на нейното правителство, нейните публични органи, корпорации или агенции, които все още не са предмет на ограничителните мерки, предвидени в Решение 2012/642/ОВППС.

(9) Също така е уместно да бъдат наложени ограничения върху предоставянето на услуги за криптоактиви, върху предоставянето на платежните услуги, посочени в точки 5 и 7 от приложение I към Директива (ЕС) 2015/2366 на Европейския парламент и на Съвета ([2]) и върху издаването на електронни пари на беларуски граждани, на пребиваващи в Беларус физически лица и на установени в Беларус юридически лица, образувания или органи с оглед на значението на тези услуги за развитието на секторите на финансовите технологии и електронната търговия в Беларус и потенциалното използване на услуги за криптоактиви за заобикаляне на ограничителните мерки. Тези ограничения не обхващат изпълнението на платежни операции, посочени в точки 3 и 4 от приложение I към Директива (ЕС) 2015/2366. Ограниченията върху предоставянето на платежни услуги не следва да се разбират като налагане на задължения на доставчиците на услуги по иницииране на плащане да установяват националността, местопребиваването или мястото на установяване на ползвателите на платежни услуги за всяка отделна операция, нито на приемащите платежни операции лица да правят проверка за наложени санкции за отделните платежни операции, свързани с карта. Основната отговорност за спазването на санкциите във връзка с изпълнението на платежни операции се носи от доставчика на платежни услуги, обслужващ сметката. Ограниченията върху предоставянето на услуги за криптоактиви обвързват и доставчиците на услуги за криптоактиви, извършващи дейност съгласно преходния режим, предвиден в член 143, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2023/1114 на Европейския парламент и на Съвета ([3]).

(10) Целесъобразно е също така да се добавят освобождавания, необходими за хуманитарни цели, за износа, продажбата, доставката, трансфера или транспортирането на фармацевтични, медицински или селскостопански и хранителни продукти, за да се осигури достъп до съдебни, административни или арбитражни производства в държава членка, както и за признаването или изпълнението на постановено в държава членка съдебно или арбитражно решение. Тези освобождавания и дерогация не засягат забраната за операторите в Съюза да предоставят услуги за финансови съобщения на образуванията, включени в списъка в приложение V към Решение 2012/642/ОВППС.

(11) С оглед на по-нататъшното намаляване на приходите на Беларус е уместно също така да се разшири обхватът на забраната за закупуване, внос или трансфер на определени изделия, позволяващи на Беларус да диверсифицира източниците си на приходи, като в него бъдат включени всички ациклични въглеводороди.

(12) Необходимо е Съюзът да предприеме допълнителни действия за прилагането на определени мерки.

(13) Поради това Решение 2012/642/ОВППС следва да бъде съответно изменено,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Решение 2012/642/ОВППС се изменя, както следва:

1) Член 1б се изменя, както следва:

а) вмъкват се следните параграфи:

„3в. Забраните по параграфи 1 и 3 не се прилагат по отношение на продажбата, доставката, трансфера или износа на стоки, класирани в кодове по КН 2501, 2505, 2507, 2513, 2516, 2517, 2528, 2606, 6804, 6815 и 6903, както са посочени в приложение XVIII към Регламент (ЕО) № 765/2006, които са необходими за изпълнението до 25 януари 2026 г. на договори, сключени преди 24 октомври 2025 г., или на допълнителни договори, необходими за изпълнението на такива договори.

([2]) Директива (ЕС) 2015/2366 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 г. за платежните услуги във вътрешния пазар, за изменение на директиви 2002/65/ЕО, 2009/110/ЕО и 2013/36/ЕС и Регламент (ЕС) № 1093/2010 и за отмяна на Директива 2007/64/ЕО (ОВ L 337, 23.12.2015 г., стр. 35, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2015/2366/oj).

([3]) Регламент (ЕС) 2023/1114 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2023 г. относно пазарите на криптоактиви и за изменение на регламенти (ЕС) № 1093/2010 и (ЕС) № 1095/2010 и на директиви 2013/36/ЕС и (ЕС) 2019/1937 (ОВ L 150, 9.6.2023 г., стр. 40, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1114/oj).

3г. Забраните по параграфи 1 и 3 не се прилагат по отношение на продажбата, доставката, трансфера или износа на стоки, класирани в кодове по КН 6902 и 6909 19, както са посочени в приложение XVIII към Регламент (ЕО) № 765/2006, които са необходими за изпълнението до 25 април 2026 г. на договори, сключени преди 24 октомври 2025 г., или на допълнителни договори, необходими за изпълнението на такива договори.“;

б) параграф 9 се заличава.

2) В член 2да параграф 5 се заличава.

3) Член 2зв се изменя, както следва:

а) в параграф 1 уводната част се заменя със следното:

„1. Забранява се предоставянето, пряко или непряко, на счетоводни услуги, одиторски услуги, включително задължителен одит, услуги по водене на счетоводство, консултантски услуги в областта на данъчното облагане, консултантски услуги в областта на стопанската дейност и управлението или услуги в областта на връзките с обществеността, на:“;

б) в параграф 2 уводната част се заменя със следното:

„2. Забранява се прякото и непрякото предоставяне на строителни, архитектурни и инженерни услуги, услуги за интегриран инженеринг, услуги по градоустройствено планиране, услуги за инженеринг, свързан с научно и техническо консултиране и услуги за технически изпитвания и анализи, правни консултации и консултантски услуги в областта на информационните технологии, на:“;

в) в параграф 3 уводната част се заменя със следното:

„3. Забранява се предоставянето, пряко или непряко, на услуги, свързани с реклама, пазарни проучвания или проучване на общественото мнение, на:“;

г) в параграф 4 уводната част се заменя със следното:

„4. Забраняват се продажбата, доставката, трансферът, износът или предоставянето, пряко или непряко, на софтуер за управление на предприятия, софтуер за промишлен дизайн и производство или софтуер с определени форми на употреба в банковия и финансовия сектор на:“;

д) вмъква се следният параграф:

„4а. Забранява се, считано от 25 ноември 2025 г., предоставянето, пряко или непряко, на търговски космически услуги, изразяващи се в наблюдение на Земята или спътникова навигация, услуги в областта на изкуствения интелект (ИИ), изразяващи се в достъп до модели или платформи за целите на тяхното обучаване, фина настройка и правене на изводи, или услуги във връзка с високопроизводителни изчислителни технологии, включително достъп до технологии за ускорени изчисления с графичен процесор, или квантови изчислителни технологии, на:

а) Република Беларус, нейното правителство, нейните публични органи, корпорации или агенции; или

б) физически или юридически лица, образувания или органи, действащи от името или по указание на Република Беларус, нейното правителство, нейните публични органи, корпорации или агенции.“;

е) параграф 5 се заменя със следното:

„5. Забранява се:

а) предоставянето на техническа помощ, брокерски или други услуги във връзка с предоставянето на посочените в параграфи 1—4а услуги и софтуер, пряко или непряко, на Република Беларус, нейното правителство, нейните публични органи, корпорации или агенции, или на физически или юридически лица, образувания или органи, действащи от името или по указание на такова юридическо лице, образувание или орган;

б) предоставянето на финансиране или финансова помощ във връзка с услугите и софтуера, посочени в параграфи 1—4а, или за предоставянето във връзка с тях на техническа помощ, брокерски или други услуги, пряко или непряко, на Република Беларус, нейното правителство, нейните публични органи, корпорации или агенции, или на физически или юридически лица, образувания или органи, действащи от името или по указание на такова юридическо лице, образувание или орган; или

в) продажбата, лицензирането или прехвърлянето по друг начин на права върху интелектуалната собственост или търговски тайни, както и предоставянето на права за достъп или повторно използване на материали или информация, защитени с права върху интелектуална собственост или представляващи търговски тайни, свързани със софтуера, посочен в параграф 4, и с предоставянето, производството, поддръжката и използването на този софтуер, пряко или непряко, на Република Беларус, нейното правителство, нейните публични органи, корпорации или агенции или на всяко физическо или юридическо лице, образувание или орган, действащ от името или по указание на такова юридическо лице, образувание или орган.“;

ж) вмъква се следният параграф:

„5а. Изисква се предварително разрешение за предоставянето, пряко или непряко, на всяка услуга извън обхвата на параграфи 1, 2, 3 или 4а, на Република Беларус, нейното правителство, нейните публични органи, корпорации или агенции. Компетентните органи могат да разрешат, въз основа на конкретна оценка за всеки отделен случай, предоставянето на такива услуги при условията, които сметнат за уместни, след като установят, че това е в съответствие с целите на настоящото решение.“;

з) параграф 10 се заменя със следното:

„10. Забраните по параграфи 2 и 4 и забраните, свързани с търговските космически услуги, предвидени в параграф 4а, не се прилагат по отношение на предоставянето на услуги или софтуер, необходими за извънредни здравни ситуации, спешно предотвратяване или ограничаване на последиците от събитие, което е вероятно да засегне тежко и съществено здравето или безопасността на хората или околната среда, или в отговор на природни бедствия.“;

и) вмъкват се следните параграфи:

„10а. Забраните по параграф 4 не се прилагат за предоставянето на софтуер с определени видове употреба в банковия и финансовия сектор, посочени в приложение XXVI към Регламент (ЕО) № 765/2006, който е необходим за изпълнението до 25 януари 2026 г. на договори, сключени преди 24 октомври 2025 г., или на допълнителните договори, необходими за изпълнението на такива договори.

10б. Параграф 5а не се прилага за изпълнението до 1 януари 2026 г. на договори, сключени преди 24 октомври 2025 г. или на допълнителни договори, необходими за изпълнението на такива договори.“;

й) параграф 12 се заменя със следното:

„12. Чрез дерогация от забраните по отношение на софтуера, предвидени в параграф 4, и по отношение на предоставянето на услуги в областта на изкуствения интелект и на услуги във връзка с високопроизводителни и квантови изчислителни технологии, предвидени в параграф 4а, компетентните органи могат да разрешат предоставянето на посочените там услуги и софтуер, при условията, които сметнат за уместни, след като установят, че тези услуги или софтуер са строго необходими за работата на беларуски граждани в международни проекти с отворен код.“;

к) в параграф 13 уводната част се заменя със следното:

„13. Чрез дерогация от параграфи 1—5 компетентните органи могат да разрешат предоставянето на посочените там услуги и софтуер, при условията, които сметнат за уместни, след като установят, че това е необходимо за:“;

л) параграф 15 се заменя със следното:

„15. Съответната държава членка уведомява другите държави членки и Комисията за всяко разрешение, дадено съгласно параграф 5а и параграфи 11—14, в двуседмичен срок от даването на разрешението.“

4) В член 2са се вмъкват следните параграфи:

„9б. По отношение на стоките, класирани в код по КН 2901 10 00, забраните, посочени в параграфи 1 и 2, не се прилагат за изпълнението до 25 януари 2026 г. на договори, сключени преди 24 октомври 2025 г. или на допълнителни договори, необходими за изпълнението на такива договори.

9в. От 26 януари 2026 г. до 25 юли 2026 г. забраните по параграфи 1 и 2 не се прилагат за закупуването или вноса в Унгария на стоки, класирани в код по КН 2901 10 00, с произход от Беларус или изнесени от Беларус, при условие че стоките са предназначени за изключителна употреба в Унгария.

9г. Стоките с код по КН 2901 10 00, внесени в Унгария вследствие на освобождаването по параграф 9в, не се продават на купувачи, намиращи се в друга държава членка или в трета държава.“

5) В член 2т се вмъква следният параграф:

„3аб. Чрез дерогация от параграф 1а компетентните органи могат да разрешат транзита през територията на Беларус на стоки и технологии, които са посочени в приложение XIVа към Регламент (ЕО) № 765/2006, след като установят, че тези стоки или технологии са необходими за:

а) медицински или фармацевтични цели, или за хуманитарни цели, като например оказване или улесняване на оказването на помощ, включително медицински материали, храна или превоз на хуманитарни работници и свързаната с това помощ, или за евакуиране;

б) изключително ползване от и под пълен контрол на разрешаващата държава членка и за изпълнение на нейните задължения за поддръжка в области, които са предмет на дългосрочно споразумение за отдаване под наем между тази държава членка и Беларус; или

в) изграждането, експлоатацията, поддръжката, снабдяването с гориво и неговото преработване и безопасността на ядрените мощности за граждански цели, продължаването на проектирането, изграждането и въвеждането в експлоатация, необходими за довършването на ядрени съоръжения за граждански цели, доставката на прекурсорни материали за производството на медицински радиоизотопи и подобни медицински приложения, или технологии от критично значение за радиационния мониторинг на околната среда, както и за сътрудничеството в областта на ядрената енергия за граждански цели, по-специално в областта на научните изследвания и развойната дейност.“

6) Член 2ф се изменя, както следва:

а) параграф 1а се заменя със следното:

„1а. Забранява се предоставянето, пряко или непряко, на следните услуги на беларуски граждани или пребиваващи в Беларус физически лица, или на установени в Беларус юридически лица, образувания или органи:

а) услуги за криптоактиви съгласно определението в Регламент (ЕС) 2023/1114 на Европейския парламент и на Съвета (*);

б) издаване на платежни инструменти, приемане на платежни операции или услуги по иницииране на плащане съгласно определенията в Директива (ЕС) 2015/2366 на Европейския парламент и на Съвета (**);

в) издаване на електронни пари съгласно определението в Директива 2009/110/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (***).

(*) Регламент (ЕС) 2023/1114 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2023 г. относно пазарите на криптоактиви и за изменение на регламенти (ЕС) № 1093/2010 и (ЕС) № 1095/2010 и на директиви 2013/36/ЕС и (ЕС) 2019/1937 (ОВ L 150, 9.6.2023 г., стр. 40, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1114/oj).

(**) Директива (ЕС) 2015/2366 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 г. за платежните услуги във вътрешния пазар, за изменение на директиви 2002/65/ЕО, 2009/110/ЕО и 2013/36/ЕС и Регламент (ЕС) № 1093/2010 и за отмяна на Директива 2007/64/ЕО (ОВ L 337, 23.12.2015 г., стр. 35, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2015/2366/oj).

(***) Директива 2009/110/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 г. относно предприемането, упражняването и пруденциалния надзор на дейността на институциите за електронни пари и за изменение на директиви 2005/60/ЕО и 2006/48/ЕО, и за отмяна на Директива 2000/46/ЕО (ОВ L 267, 10.10.2009 г., стр. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/110/oj).“;

б) параграф 1б се заменя със следното:

„1б. Забранява се, считано от 26 март 2025 г., да се допуска беларуски граждани или пребиваващи в Беларус физически лица да притежават или контролират, пряко или непряко, или да заемат длъжности в управителните органи на юридически лица, образувания или органи, регистрирани или учредени съгласно правото на държава членка и предоставящи услуги, свързани с портфейли за криптоактиви, сметки за криптоактиви или доверително пазене на криптоактиви.“;

в) параграф 4 се заменя със следното:

„4. Чрез дерогация от параграфи 1 и 1а компетентните органи могат да разрешат приемането на такъв депозит или предоставянето на такава услуга при условията, които сметнат за подходящи, след като установят, че приемането на такъв депозит или предоставянето на такава услуга е:

а) необходимо за задоволяване на основните нужди на физическо или юридическо лице, образувание или орган, посочен в параграф 1, и на членовете на семейството на негова издръжка, включително плащания за храна, наем или ипотечен заем, лекарства и медицинско обслужване, данъци, застрахователни премии и такси за комунални услуги;

б) предназначено изключително за плащането на разумни по размер хонорари за професионални услуги или за възстановяването на направени разходи за предоставени правни услуги;

в) необходимо за извънредни разходи, при условие че най-малко две седмици преди да издаде разрешение, съответният компетентен орган е уведомил компетентните органи на другите държави членки и Комисията за основанията, поради които смята, че следва да бъде дадено въпросното разрешение;

г) необходимо за официални нужди на дипломатическа мисия, консулска служба или международна организация;

д) предназначено изключително за плащания на възнаграждения или такси за услуги за текущо държане или поддържане на замразени финансови средства или икономически ресурси; или

е) необходимо за незабранена трансгранична търговия със стоки и услуги между Съюза и Беларус.“;

г) вмъкват се следните параграфи:

„4а. Забраната по параграф 1а, букви б) и в) не се прилага за предоставянето на персонализирани средства за сигурност, необходими за достъп до сметка в кредитна институция или институция за електронни пари, установена в държава членка или в държава, посочена в приложение IVa.

4б. Чрез дерогация от член параграф1а, букви б) и в) компетентните органи могат да разрешат предоставянето на такава услуга при условията, които сметнат за подходящи, след като установят, че това е необходимо за изключителното ползване от установени в Беларус юридически лица, образувания или органи, които са притежавани или самостоятелно или съвместно контролирани от юридическо лице, образувание или орган, регистриран или учреден съгласно правото на държава членка или на държава, включена в списъка в приложение IVa.

4в. Съответната държава членка уведомява другите държави членки и Комисията за всяко разрешение, предоставено съгласно параграф 4, буква а), б), г), д) или е) и съгласно параграф 4б, в двуседмичен срок от предоставянето му.“;

д) в параграф 5 уводната част се заменя със следното:

„5. Чрез дерогация от член 2ф, параграфи 1 и 1а компетентните органи могат да разрешат приемането на такъв депозит или предоставянето на такава услуга при условията, които сметнат за подходящи, след като установят, че приемането на такъв депозит или предоставянето на такава услуга е необходимо за:“.

7) В член 2ш, параграф 1а се добавят следните букви:

„в) необходими за износа, продажбата, доставката, трансфера или транспортирането на фармацевтични, медицински или селскостопански и хранителни продукти, включително пшеница и торове, чиито износ, продажба, доставка, трансфер или транспортиране за Беларус са разрешени съгласно настоящото решение;

г) строго необходими за осигуряване на достъп до съдебни, административни или арбитражни производства в държава членка, както и за признаване или изпълнение на съдебно или арбитражно решение, постановено в държава членка, ако тези трансакции са в съответствие с целите на настоящото решение; или

д) необходими за хуманитарни цели, като например доставяне или улесняване на доставянето на помощ, включително медицински материали, храна или превоз на хуманитарни работници и свързаната с това помощ, или за евакуиране.“

Член 2

Настоящото решение влиза в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Съставено в Брюксел на 23 октомври 2025 година.

За Съвета

Председател

M. BJERRE